

Lovforslag nr. L 58. Fremsat den 4. december 1979 af industriministeren

Forslag

til

Lov om begrænsning af udbytter, tantieme og vederlag m.v.

Kapitel 1 Udbytter m.v.

§ 1. I aktieselskaber og anpartsselskaber må der for de enkelte regnskabsår, for hvilke der i tiden 1. januar 1980 til og med 31. marts 1981 træffes beslutning om udbetaling af udbytte (begrænsningsår), ikke anvendes større beløb hertil end enten:

- 1) det beløb, der er anvendt til udbytte i det regnskabsår, for hvilket der forinden den 1. januar 1980 senest er truffet generalforsamlingsbeslutning om udbytte (sammenligningsåret), eller
- 2) 5 pct. af selskabets egenkapital i henhold til det officielle regnskab for vedkommende begrænsningsår, eller
- 3) 6 pct. af den indbetalte aktiekapital (indskudskapital).

Hvis der inden den 31. marts 1981 kun er truffet beslutning om udbetaling af udbytte for ét regnskabsår i henhold til denne lov eller lov nr. 456 af 14. november 1979, finder 1. pkt. også anvendelse på beslutning om udbetaling af udbytte for det følgende regnskabsår.

Stk. 2. Er aktiekapitalen (indskudskapitalen) i sammenligningsåret eller i et begrænsningsår udvidet ved kontant indbetaling, ved indbetaling af andre værdier end kontanter (apportindskud) eller ved konvertering af gæld, kan udbyttebeløbet efter stk. 1, nr. 1, forhojes i forhold til udvidelsen af aktiekapitalen (indskudskapitalen), således at udvidelsen betragtes at have fundet sted ved periodens begyndelse.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på selskaber, hvor samtlige

aktier eller anparters ejes af andre selskaber, der er omfattet af nævnte bestemmelser.

§ 2. § 1 gælder tilsvarende for andre erhvervsdrivende selskaber og foreninger med begrænset ansvar, i hvilke der findes en garantikapital eller lignende ansvarlig kapital.

§ 3. Er sammenligningsåret eller et begrænsningsår kortere eller længere end 12 måneder, forhøjes eller nedsættes udbyttebeløbet efter § 1, stk. 1, nr. 1, for vedkommende år forholdsmæssigt til det beløb, det ville have udgjort for en 12 måneders periode.

Kapitel 2 Tantieme og vederlag m.v.

§ 4. I aktieselskaber og anpartsselskaber må der for de enkelte regnskabsår, for hvilke ordinær generalforsamling afholdes i tiden 1. januar 1980 til og med 31. marts 1981 (begrænsningsår) ikke anvendes et større beløb til tantieme, vederlag m.v. til de enkelte medlemmer af bestyrelse, repræsentantskab og lignende organer samt til tantieme til de enkelte medlemmer af direktionen end enten:

- 1) det beløb, den pågældende eller hans forgænger har fået tillagt for det regnskabsår, for hvilket der forinden den 1. januar 1980 senest er afholdt ordinær generalforsamling (sammenligningsår), eller
- 2) det beløb, den pågældende eller hans forgænger i gennemsnit har fået tillagt for de seneste tre regnskabsår, for hvilke der forinden den 1. januar 1980 er afholdt ordinær generalforsamling (sammenligningsår).

Stk. 2. Er der forinden den 1. januar 1980 kun afholdt ordinær generalforsamling for to regnskabsår, kan gennemsnittet af disse års tantieme, vederlag m.v. anvendes. Er der forinden denne dato ikke afholdt ordinær generalforsamling for noget regnskabsår, finder reglen i stk. 4 anvendelse.

Stk. 3. Ved forøgelse af antallet af medlemmer til bestyrelse, repræsentantskab, direktion eller lignende organer kan der tillægges det indtrædende medlem et beløb svarende til gennemsnittet af det, som efter denne lov kan anvendes som tantieme, vederlag m.v. til de øvrige medlemmer, som modtager tantieme, vederlag m.v. i det pågældende organ.

Stk. 4. Uanset bestemmelserne i stk. 1-3 er det dog altid tilladt at anvende et beløb af i alt indtil 5.000 kr. til hvert medlem af de nævnte organer.

§ 5. Bestemmelserne i § 4 finder tilsvarende anvendelse i andre erhvervsdrivende selskaber og foreninger med begrænset ansvar, i realkreditinstitutter og sparekasser, i andels-selskaber og brugsforeninger samt i erhvervsdrivende stiftelser, fonde og lignende selv-
ejende institutioner.

§ 6. Er et sammenligningsår eller et begrænsningsår kortere eller længere end 12 måneder, forhøjes eller nedsættes de i § 4 nævnte tantiemer, vederlag m.v. for vedkommende år forholdsmæssigt til det beløb, det ville have udgjort for en 12 måneders periode.

Stk. 2. Såfremt et medlem er indtrådt i eller udtrådt af et af de i § 4 nævnte organer i løbet af et begrænsningsår, kan der højst tillægges det pågældende medlem tantieme, vederlag m.v. i forhold til antallet af påbegyndte måneder, den pågældende har været

medlem af organet, jfr. dog § 4, stk. 4.

Kapitel 3

Kontrol- og straffebestemmelser m.v.

§ 7. Industriministeren kan fastsætte bestemmelser om kontrol med lovens overholdelse, og kan herunder påbyde indsendelse af oplysninger om beregning af udbytte, tantieme og vederlag m.v.

Stk. 2. Undlader ledelsen af et selskab m.v. i rette tid at indsende påbudte oplysninger, kan industriministeren som tvangsmiddel pålægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder.

§ 8. Overtrædelse af §§ 1-2 og 4-5 straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter borgerlig straffelov. Er der udbetalt udbytte, tantieme, vederlag m.v. i strid med loven kan det pålægges dem, der er ansvarlige herfor, at indbetale et tilsvarende beløb til selskabet.

Stk. 2. I forskrifter, der udfærdiges i henhold til loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 3. Straf i medfør af stk. 1 eller i medfør af forskrifter udfærdiget efter stk. 2 kan pålægges selskabet, foreningen eller institutionen som sådan.

§ 9. Lovforslaget kan stadfæstes straks efter dets vedtagelse.

§ 10. Loven træder i kraft den 1. januar 1980.

Stk. 2. Lov nr. 132 af 29. marts 1979 om begrænsning af tantieme og vederlag m.v. ophæves.

§ 11. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget fremsættes som led i regeringens plan for en samlet flerårig økonomisk politik, og tilsigter at begrænse størrelsen af de udbytter, tantiemer og vederlag m.v., der kan besluttes på generalforsamlinger i aktie- og anpartsselskaber i tiden 1. januar 1980 til og med 31. marts 1981. Forslagets bestemmelser om udbytte- og vederlagsbegrænsning viderefører dels det ved lov nr. 456 af 14. november 1979 indførte midlertidige stop for udbytter dels den ved lov nr. 132 af 29. marts 1979 indførte begrænsning af tantieme og vederlag m.v. Uanset at denne lov endnu ikke har udtømt sine virkninger for de af loven omfattede selskaber m.v., er det for at sikre at udbytte- og vederlagsbegrænsningerne får virkning for de samme regnskabsår samt af administrative grunde fundet påkrævet at indarbejde tantieme- og vederlagsreglerne i dette forslag.

Administrationen af loven agtes på tilsvarende måde som administrationen af de gældende love om udbytte- og vederlagsbegrænsning henlagt til aktieselskabsregisteret. For så vidt angår forsikringsvirksomheder og banker og sparekasser vil administrationen på tilsvarende måde blive henlagt til henholdsvis forsikringsrådet og tilsynet med banker og sparekasser.

Som følge af at aktieselskabsregisterets arbejdsbyrder generelt er blevet forøget, vil det for den foreslåede periode, hvor loven skal have virkning ikke være muligt at administrere en begrænsningslov inden for de nuværende bevillingsmæssige rammer. Lovens administration skønnes således at nødvendiggøre en forøgelse af aktieselskabsregisterets medarbejderstab med 1 akademisk sagsbehandler og 2 kontorfunktionærer. Udgifterne til den ønskede personaleudvidelse samt til administrationsomkostninger i øvrigt, herunder trykning af kontrolklæringer, anslås at andrage ca. 300.000 kr. pr. år.

Til § 1

Efter tilsvarende principper, som er fastsat i den midlertidige lov om udbyttestop, foreslås i stk.

1, at der for de enkelte regnskabsår, hvor ordinær generalforsamling afholdes i tiden 1. januar 1980 til og med 31. marts 1981 ikke må besluttes udbetaling af større udbytte i kroner og øre end det beløb, der blev anvendt hertil i det nærmest forudgående regnskabsår, for hvilket ordinær generalforsamling er afholdt inden den 1. januar 1980. Alternativt hertil kan der til udbytte anvendes indtil 5 pct. af egenkapitalen eller indtil 6 pct. af den indbetalte aktie- eller indskudskapital. Begrænsningen efter den midlertidige stoplov og nærværende lovforslag skal tilsammen omfatte to regnskabsår.

Generalforsamlingen træffer beslutning om, efter hvilken af de nævnte tre muligheder, den ønsker at fastsætte årets udbytte. Anvendelsen af alternativ 2) eller 3) kan navnlig få betydning for selskaber m.v., der i sammenligningsåret ikke har udbetalt udbytte, samt for selskaber m.v., der skal afholde ordinær generalforsamling for det første regnskabsår.

Ved opgørelse af sammenligningsårets udbyttebeløb vil bonus eller andet tillæg til udbytte kunne medregnes.

Ifølge stk. 2 vil en regulering af det højest tilladte udbyttebeløb i henhold til stk. 1, nr. 1, for begrænsningsårene kunne finde sted i forhold til forhøjelser af aktiekapitalen (indskudskapitalen), der er foretaget i sammenligningsåret eller i et begrænsningsår.

Stk. 3 svarer til de tilsvarende bestemmelser i tidligere udbyttebegrænsningslove og tilsigter i moder-datterselskabsforhold at undgå skattemæssige konsekvenser af udbyttebegrænsningsloven.

Til § 2

I overensstemmelse med hvad der var gældende efter tidligere udbyttebegrænsningslove, foreslås det i § 2, at den i § 1 omhandlede udbyttebegrænsning ligeledes skal finde anvendelse på andre erhvervsdrivende selskaber og foreninger med begrænset ansvar, når der findes en garantikapital eller lignende ansvarlig kapital.

Til § 3

Bestemmelsen har til formål at tilvejebringe sammenlignelige beregningsgrundlag for det i § 1, stk. 1, nr. 1, nævnte udbyttebeløb i tilfælde, hvor sammenligningsåret eller et begrænsningsår er kortere eller længere end 12 måneder.

Til § 4

Efter samme principper, som gælder for udbyttebegrænsningen i forslaget § 1, foreslås det for de enkelte regnskabsår, hvor ordinær generalforsamling afholdes i tiden 1. januar 1980 til og med 31. marts 1981 at begrænse de beløb, der må anvendes til tantieme, vederlag m.v. til medlemmer af bestyrelse, repræsentantskab og lignende organer samt til tantieme til medlemmer af direktionen. Som vederlag m.v. til det enkelte medlem af de nævnte organer må der ikke anvendes et større beløb end det, den pågældende eller hans forgænger har fået tillagt for det regnskabsår, for hvilket der forinden den 1. januar 1980 senest er afholdt ordinær generalforsamling, eller i gennemsnit har fået tillagt for de seneste tre regnskabsår, for hvilke der forinden den nævnte dato er afholdt ordinær generalforsamling. Generalforsamlingen træffer beslutning om, hvilken af de nævnte muligheder, der skal anvendes.

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til den gældende lovs bestemmelser om vederlagsbegrænsning, dog således at kriteriet for hvilke regnskabsår, der vil være omfattet af begrænsningen ikke – som i den gældende lov – vil være tidspunktet for regnskabsårets udlob, men derimod tidspunktet for den ordinære generalforsamling. Når det er fundet hensigtsmæssigt at ændre kriteriet i overensstemmelse med kriteriet for udbyttebegrænsningen i forslaget § 1 skyldes dette dels at udbytte- og vederlagsbegrænsningerne herved får virkning for de samme regnskabsår, dels administrative grunde.

Efter stk. 2 har de selskaber m.v., der forinden den 1. januar 1980 kun har afholdt ordinær generalforsamling for to regnskabsår, mulighed for at anvende gennemsnittet af disse års vederlag m.v.

Stk. 3 regulerer de tilfælde, hvor der i et begrænsningsår sker en forøgelse af antallet af medlemmer i bestyrelse, repræsentantskab, direktion

eller lignende organer, idet det indtrædende medlem kan tillægges et beløb svarende til gennemsnittet af det, som kan anvendes som vederlag m.v. til de øvrige medlemmer, som oppebærer vederlag m.v. i det pågældende organ. Bestemmelsen finder bl. a. anvendelse, hvor der indtræder medarbejderrepræsentanter eller offentlige repræsentanter i ledelsen.

I stk. 4 er der hjemlet adgang til, uanset begrænsningen i stk. 1–3, at anvende et beløb af i alt indtil 5.000 kr. til hvert medlem af de nævnte organer. Bestemmelsen finder bl. a. anvendelse, hvor selskaber og foreninger skal afholde ordinær generalforsamling for første regnskabsår.

Til § 5

Kredsen af de virksomheder, der omfattes af den foreslåede vederlagsbegrænsning, er den samme som i den gældende lov om vederlagsbegrænsning.

I forhold til de i forslaget §§ 1 og 2 nævnte erhvervsdrivende selskaber m.v., der omfattes af den foreslåede udbyttebegrænsning, er kredsen noget videre, idet bestemmelsen tillige medtager realkreditinstitutter, sparekasser, visse kooperative virksomheder samt erhvervsdrivende stiftelser, fonde og lignende selvejende institutioner.

Til § 6

Bestemmelsen svarer til forslaget § 3, og tilsigter for så vidt angår tantieme og vederlag m.v. at tilvejebringe sammenlignelige beregningsgrundlag i tilfælde, hvor de i § 4 omhandlede sammenligningsår, respektive begrænsningsår, er kortere eller længere end 12 måneder.

Stk. 2 indeholder en perioderegulering af det enkelte medlems vederlag m.v. i forhold til det påbegyndte antal måneder, den pågældende i et begrænsningsår har været medlem af et af de i § 4 nævnte organer.

Til §§ 7 og 8

Bestemmelserne svarer til §§ 4 og 5 i den gældende lov om begrænsning af tantieme og vederlag m.v.